

T.C. M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 10.12.2012
Sayı: 7839

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince saygıyla talep ederim.

Prof. Dr. Nurettin DEMİR

Muğla Milletvekili

2007'den bu güne kadar resmi makamlarda defalarca gündeme gelen İzmir Gaziemir'deki 'nükleer çöplük' konusunun devletin hiç bir organı tarafından gerekli ilgiyi görmediği, binlerce ton yasadışı radyoaktif ya da çevreye zararlı atığın yıllardır şehrin göbeğinde öylece kala kaldığı aşikardır.

3 Aralık 2012 ve 4 Aralık 2012 tarihlerinde kamuoyuna ve basına da yansıyan haberlere göre, İzmir'de terkedilmiş bir külçe kurşun fabrikasının bahçesinde radyoaktif maddeler bulunması, Türkiye'de büyük bir radyasyon tehlikesi olduğunu açıkça ortaya koymuştur. Yerleşim yerinin ortasına gömülen radyoaktif atıkların insan sağlığına son derece zararlı olan "europium"⁴⁵² maddesi içerdiği belirtilmektedir. Bu madde genetik yapının bozulmasına, organ hasarlarına, sakat doğumlara neden olabilmekte ve kanseri tetiklemektedir. Henüz nükleer santralle tanışmamış bir ülke olan Türkiye'de, bu tip nükleer tehditlerin oluşması, gelecekte yaşanabileceklere dair ipucu niteliğindedir.

Bu bağlamda,

1- İzmir'de radyoaktif madde olduğu 2007 yılından beri TAEK tarafından bilinmesine ve ilgili kurumların yazışmalarında da bunun ne kadar büyük bir tehlike olduğu anlaşılmasına rağmen, halk neden uyarılmamış ve gerekli önlemler neden alınmamıştır?

2- Nükleer maddelerin Türkiye'ye girmemesini sağlamakla sorumlu kurum olan Türkiye Atom Enerjisi Kurumu-TAEK'in, 5 yıldır İzmir'de bulunan radyoaktif maddelerin nasıl bertaraf edileceği konusunda uzun yazışmalar dışında bir şey yapmamış olmasını nasıl değerlendiriyorsunuz? TAEK ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 2007 yılından beri maddenin

varlığını ve zararlı olduğunu kabul ettiği halde, neden sorumluluk alarak harekete geçmemiştir?

3- Türkiye Atom Enerji Kurumu ilk ölçümü 2007'de yapmıştır. Aradan geçen 5 yılda başka bir ölçüm yapılmış mıdır? Yapılmamış ise neden yapılmamıştır? Radyasyon yayılımı olan bölgelerde ölçümlerin yapılma aralığı nedir? İlk ölçüm sonucunda bölge ve ülke halkına bilgi verilmiş midir? 2007'de tespit edilen değerler nelerdir? Dünya standartlarına göre bu değerler ne seviyededir?

4- Nükleer santral olmayan ülkemize bu atıkların Türkiye'ye girmiş olmasını nasıl değerlendiriyorsunuz? Bunlar hangi yolla Türkiye'ye giriş yapmıştır? Hangi bakanlık ve devletin hangi kurumu böyle bir şeyin olmasını engellememiştir?

5- Adı geçen fabrikanın atıklarıyla beraber olduğu gibi bırakılıp gidilmesinin ve ilgilenilmemesinin sorumluları kimlerdir? Toprak, yeraltı suları ve havanın uzun yıllar boyunca kirlenmesini engelleyecek önlemlerin alınması, neden işletmecilere yasal ve fiili olarak dayatılmamıştır?

6- Geçmiş dönemde fabrikada çalışan mühendisler, yetkili müdürlerin kim olduğu ilgili kurumlarca tespit edilmiş midir? Bu konuda yetkililer hakkında işlem yapılmış mıdır?

7- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bu konuda (raporlar haricinde) son 5 yıldır hangi somut çalışmaları yapmıştır? Bu konuda bu güne kadar kamuoyuna neden bilgi verilmemiştir? Fabrikayı denetlemek, ceza kesmek yeterli midir? Kusurlar bulunduğu halde fabrikanın ruhsatı iptal edilmiş midir? Eğer edilmemişse, neden iptal edilmemiştir?

8- 5 yıldır devam eden bu sorunu çözemeyen TAEK, Türkiye'de yapılması planlanan nükleer santrallerin güvenliğini nasıl sağlayacaktır?

9- Türkiye Atom Enerjisi Kurumu'nun bu konuda aldığı tedbirler ve yapılan çalışmalar var mıdır? Varsa nelerdir?

10- Henüz nükleer santralle tanışmamış bir ülke olan Türkiye'deki bu tip nükleer tehditlerin beraberinde getireceği "kanser vakalarında artış, sakat doğumlar vb." gibi gelecekte yaşanabilecek hayati tehlikelere karşı Sağlık Bakanlığı tarafından bir çalışma yapılacak mıdır?